

Klezmer & Co “A Jiddisje Chassene”

Mars bagrisn (1) is een populaire mars waarmee de muzikanten de bruiloftsgasten begroeten. De muzikanten spelen zgn. *straatmelodieën* als zij de gasten lopend begeleiden naar huis of naar sjoel. Deze nummers heten **Gas nigunim** (2)

Kalle bawajnen (3) - *huilen met de bruid*.

De vrouwen trekken zich terug om de bruid gereed te maken voor de gang naar het baldakijn (*chupa*). Dit heet *Kalle Bazetsen*. Daarna komt de BADCHEN, een soort grappenmaker en ceremoniemeester, en zingt de bruid toe. Dit is een echt afscheidsritueel, er moet flink gehuild worden! Maar eenmaal onder de CHUPA (*chupe of chipe*), dan is er reden tot vrolijkheid, zoals in **Skrip, klezmerl, skripe!** (4) (*speel, muzikantje, speel!*) Een blijde vader roept de muzikanten op om nóg sneller en harder te spelen.

Met de rustige **Hora Midor** (5) en de **Jewish Hora** (6) worden de bruid en bruidegom naar het baldakijn gebracht waar de inzegening plaats vindt. Het hoogtepunt is het breken van het wijnglas en de gelukwens “*mazl tov!*” De **Chosn Kalle Mazltov** (7) wordt direct ingezet, het is tijd om te dansen! Chosen/Chatan = bruidegom.

Es benkt zich (heimwee) (8) gaat over liefde in het getto. De tekst is van *Kasriël Brojdo*, de componist is onbekend. Het wordt gevolgd door een rustige dans uit de Chassidische traditie, een **Chosidl** (9).

Mame bin ich falibt (10) uit de film “*Jidl mitn Fid!*” neemt ons mee naar het Amerika van de 30-er jaren. Tekst en muziek Abraham Ellstein.

Di faierdike libe (11) (*de vurige liefde*) vertelt over twee geliefden die geen toestemming krijgen van hun ouders. Zij gaan er vandoor, maar hun bruiloft mist het feest en de klezmorim. In **A jor ersjt noch majn chassene** (12) vertelt een meisje na een jaar getrouwd te zijn aan haar zusjes hoe het haar bevallen is.

De **Fargenign mix** (13) (*medley*) combineert twee freilachs (*vrolijke dansen*) en de sirba *Kazutsa Nostre* van German Goldenstein, een *old-time* klarinettist die pas in de jaren 90 naar de VS emigreerde. Kort voor hij stierf wist hij de vele nummers uit zijn Oekraïense repertoire te noteren, maar de publicatie heeft hij zelf niet mogen beleven.

Ich hob dich tsoefil lib (14)

Liefdeslied uit het Amerikaanse Jiddische theater van de 40-er jaren. De populariteit van Latijns-Amerikaanse muziek bracht mooie Jiddische tango's voort. *Tekst J.Jacobs, muziek: S.Secunda*

De heilige dag van de week, de Sjabbat, wordt ook wel voorgesteld als een koningin of bruid die met vreugde ontvangen wordt op de vrijdag avond met het lied: *Lecha dodi*. In het dorpje Stanishes in Roemenië gingen vroeger de mensen naar de rivier even buiten het dorp om daar de bruid met zang en muziek te verwelkomen. Zij liepen al zingend achterwaarts terug naar het dorp.

Wim Lever, Carla da Silva, Albert Bleeker, Inge Pijnacker Hordijk en Winnie Pollard.

Info, audio en film:

www.klezmerco.nl /

www.jechida.nl (zie: muziek)